

องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring

กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น

โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง

เพ็ญพร ทองคำสุก, จิตติวิสุทธิ์ วิมุตติปัญญา, สุภาพร ศรีหามิ, ศศิกัญญา เย็นเอง, สุธเมธ พัดเอี่ยม

จิตติยา สิทธิโสภาสกุล, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์, ธนพัฒน์ จันทร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

E-mail: Jittawisut21@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กร่วมกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 300 คน ด้วยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติขั้นสูง แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 132.38; $p=0.00000$ ท็องศาอิสระเท่ากับ 86 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.92 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.92 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.037 ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะครู ได้แก่ 1) จิตวิญญาณความเป็นครู 2) การคิดวิเคราะห์ 3) การใช้เทคโนโลยี 4) การสร้างนวัตกรรม และ 5) การรับใช้สังคม

คำสำคัญ: สมรรถนะ, Coaching, Mentoring

Confirmatory Factor Analysis of Teacher's Competency Development with
Coaching and Mentoring. Case study: Educational Quality and Local
Development Project. with a higher education institution as a mentor Lower
Central Region Higher Education Network

Penporn Thonkamsuk, Jittawisut Wimuttipanya, Supaporn Srihamee, Sasikanchana
Yeneng, Sumeth Patieam, Titaya Sitisopasakul, Niran Sutiniran, Tanapat Chansorn

Faculty of Education of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

E-mail: Jittawisut21@gmail.com

ABSTRACT

The Purpose of this Research was to Confirmatory Factor Analysis of Teacher's Competency Development with Coaching and Mentoring. Case study: Educational Quality and Local Development Project. with a higher education institution as a mentor Lower Central Region Higher Education Network. A Case Study: Educational Quality Improvement and Local Development Project of a Mentoring and Coaching of Lower Central Region Higher Education Network. Data were Collected by Questionnaires from the Sample Group in Project of Training to Improve the Quality of Education in Small Schools with the Faculty of Education of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Academic Year 2021, consisted of 300 students by Stratified Random Method. Analyze data with Advanced Statistical Programs. The Questionnaire had a Confidence Value of .91. The Results of the Confirm Factor Analysis Revealed that the Model was consistent with the Empirical Data. This is Determined by the Chi-square Value of 132.38; $p=0.00000$ at Degrees of Freedom 86 and the Goodness Fit of Index (GFI) of 0.92, the Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) of 0.92. The Comparative Fit Index (CFI) was 1.00 and Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) was 0.037. The Factors of Teacher's Competency such as Teacher's spirit Critical Thinking Technology Innovation and Social Service.

Keywords: Competency, Coaching, Mentoring

บทนำ

ความสำคัญของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนถ่ายภาพแห่งประสบการณ์ที่ท้าทายความสามารถในเชิงสร้างสรรค์โดยผ่านการกระตุ้นพัฒนาจากผู้เรียนซึ่งมาจากประสบการณ์ที่ค้นหาได้จากโลกแห่งอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็ว หลากหลาย และกว้างใหญ่ในระบบสารสนเทศแห่งเทคโนโลยีดิจิทัล จึงเป็นที่คาดหวังของสังคมในการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านทักษะการสอนของครูที่จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบแห่งสมรรถนะหลักและสมรรถนะรองเพื่อรองรับการเข้ามาของข้อมูลที่มีมากมายมหาศาลจากฐาน Data Based ที่จะสะท้อนการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ที่มีความหมาย และนักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องตลอดชีวิต

สมรรถนะครูจึงเป็นดัชนีชี้วัดความสามารถของผู้เรียนในเชิงคุณภาพและปริมาณผลงานตามธรรมชาติของเด็กแต่ละวัยและช่วงชั้นการศึกษา โดยครูจะต้องมีความรักความเมตตาต่อศิษย์ในการยกระดับจิตวิญญาณให้สูง (วัลนิภา ฉลากบาง, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับ Pajak and Blasise (1989) ที่กล่าวว่า จิตวิญญาณ ความเป็นครูจะทำให้ครูประกอบอาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูนั้นมักจะเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตร ดูแลเอาใจใส่ เข้าใจ ยอมรับ และอดทนต่อนักเรียนของตนเอง ดังนั้น การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูทั้ง 9 ประการจึงเป็นหนทางนำสู่การพัฒนาจิตวิญญาณ ความเป็นครู (วัชชัย เฟื่องพินิจ, 2550 อ้างถึงใน ญัตติกรณีย์ หลาวทอง และปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ, 2553) สอดคล้องกับ กัตติกา ภูพานาม (2559) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ทบทวนวรรณกรรม วิเคราะห์องค์ประกอบ และสังเคราะห์จากวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจนพบว่า ครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูจะต้องเป็นครูที่มีคุณลักษณะที่ดีดังนี้คือ จะต้องเป็นครูที่มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ ดังนั้น ครู จึงไม่ใช่แค่ผู้ที่มีความรู้หรือมีทักษะในการสอนเท่านั้น หากแต่ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูที่สมบูรณ์ดังดวงจิตอันบริสุทธิ์เพื่อสร้างสรรค์ผู้เรียนอย่างมีคุณค่า

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้จัดให้มีโครงการการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยรูปแบบ Coaching และ Mentoring ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สำหรับครูและนักเรียน โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ทักษะการสร้างสื่อการสอน การใช้เทคโนโลยีเสมือนในการผลิตสื่อวีดิทัศน์ การประกวดแข่งขันเพื่อเสริมสร้างความท้าทายและสมรรถนะที่เข้มข้น และเทคนิควิธีการสอนเชิงคิดสร้างสรรค์ และการออกแบบประสบการณ์ที่ท้าทายให้กับครูและผู้เรียนโดยผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้สู่การยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างมีระบบ และการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ภายใต้โรงเรียนเครือข่ายตามโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการพัฒนาครูประจำการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โดยศึกษาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นในการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบกิจกรรมสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring ดังนี้

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้เข้ารับการอบรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ร่วมกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2564 จำนวน 860 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้เข้ารับการอบรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ร่วมกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2564 โดยใช้ตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (เครจซี่ และมอร์แกน, 1970: 108) โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Variable)

TC แทน สมรรถนะครู

ตัวแปรแฝง (Genous Variable) ประกอบด้วย

TS แทน จิตวิญญาณความเป็นครู

CT แทน การคิดวิเคราะห์

T แทน การใช้เทคโนโลยี

I แทน การสร้างนวัตกรรม

S แทน การรับใช้สังคม

ตัวแปรสังเกตได้ (Observed Variable) ประกอบด้วย

TS1 แทน ความรัก

TS2 แทน ความเมตตา

TS3 แทน ความกรุณาปราณี

CT1 แทน การใคร่ครวญ

CT2 แทน การแยกแยะ

CT3 แทน การจัดระบบข้อมูล

T1 แทน การจัดกระทำข้อมูล

T2 แทน สารสนเทศ

T3 แทน การประชาสัมพันธ์

I1 แทน ความคิดสร้างสรรค์

I2 แทน การใช้ประโยชน์

I3 แทน การประยุกต์ใช้

S1 แทน การสร้างสรรค์ผู้เรียน

S2 แทน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

S3 แทน การบูรณาการการเรียนรู้สู่ชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องจัดทำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 3 ท่าน และดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) การดำเนินการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งค่า IOC แต่ละข้อมีค่ามากกว่า 0.67 ขึ้นไป

2) ปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน

3) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและจัดทำแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ใช้มาตราวัดของ Likert อ้างอิงใน สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคนอื่น ๆ (2544: 65) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมตรวจสอบคุณภาพการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งค่า IOC แต่ละข้อมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring ที่สร้างขึ้นได้ดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบ Pearson คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นบวกและสูงกว่า .20 บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์ (2545: 167) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .24 - .52 ได้แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring ตามเกณฑ์ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีของครอนบาร์ต ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

4) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และปรับปรุงแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับไปใช้กับเข้ารับการอบรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กร่วมกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมในแต่ละด้าน (Corrected Item-Total Correlation) ข้อคำถามแต่ละข้อของแบบสอบถาม

7) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เข้ารับการอบรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กร่วมกับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 300 คน

8) วิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติขั้นสูง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการตรวจสอบคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำคะแนนไปวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 300 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งสิ้น 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 300 คน โปรแกรมลิสเรล เพื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom) ค่าสัมประสิทธิ์การพหุคูณ (Square Multiple Correlation) ค่าความน่าจะเป็นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ (P-value) ค่าดัชนีความกลมกลืน (Goodness of Fit Index) ค่าดัชนีความกลมกลืนที่ปรับค่า (Adjusted Goodness of Fit Index) ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square Residual) ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) ค่าอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) ค่าอิทธิพลรวม (Total Effect) วิเคราะห์การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index or IOC)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โปรแกรมการคำนวณสำเร็จรูปสถิติวิจัยขั้นสูง ประกอบด้วยสัญลักษณ์ทางสถิติ ได้แก่ GFI, AGFI, ARM, RMSEA, R², S.D., F, SS, MS, DF และ P-value

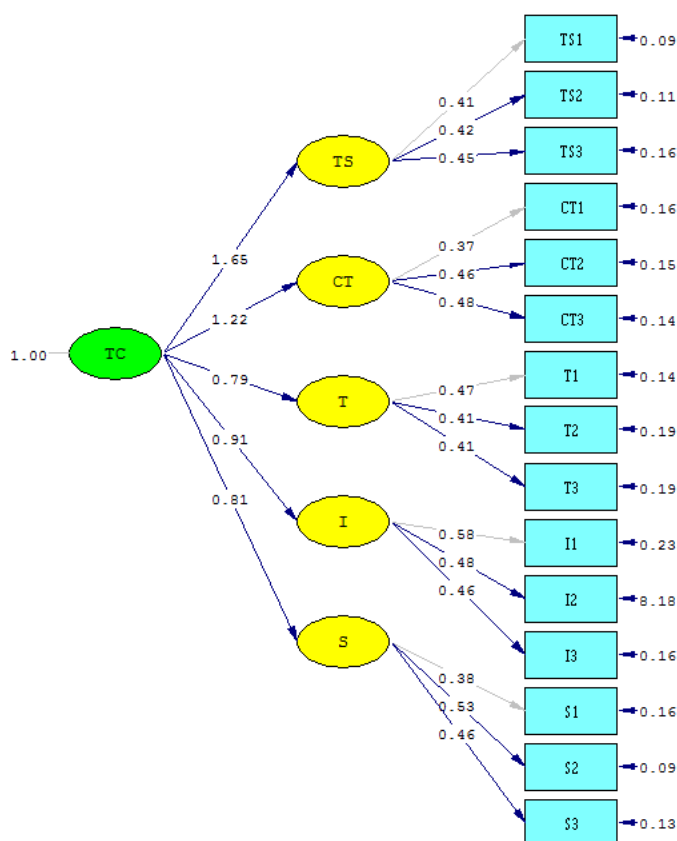
ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาศมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาศมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง

องค์ประกอบ					
ตัวแปร	สัญลักษณ์	สปส	SE	t	R ²
1. ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู	TS	1.65*	0.322	21.25*	0.75
2. ด้านการคิดวิเคราะห์	CT	1.22*	0.241	18.28*	0.53
3. ด้านการใช้เทคโนโลยี	T	0.79*	0.232	16.46*	0.63
4. ด้านการสร้างนวัตกรรม	I	0.91*	0.118	19.82*	0.62
5. ด้านการรับใช้สังคม	S	0.81*	0.432	15.77*	0.68

$$\chi^2 = 132.38 \quad df=86 \quad p = 0.00000 \quad GFI=0.92 \quad AGFI=0.92 \quad CFI=1.00 \quad RMSEA = 0.037$$

Chi-Square=132.38, df=86, P-value=0.00000, RMSEA=0.037

ภาพที่ 1 ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง

จากตารางที่ 1 และภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 182.77; $p = 0.0000$ ที่องศาอิสระเท่ากับ 50 และดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 1.00 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1.00 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.0000 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ทั้ง 5 ด้าน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.91 ถึง 1.10 น้ำหนักองค์ประกอบที่มากที่สุด ได้แก่ จิตวิญญาณความเป็นครู รองลงมา ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การสร้างนวัตกรรม การรับใช้สังคมและน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้เทคโนโลยี โดยมีองค์ประกอบของตัวแปรจิตวิญญาณความเป็นครู ได้แก่ ความรัก ความเมตตา และความกรุณาปรานี องค์ประกอบของตัวแปรการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การใคร่ครวญ การแยกแยะ การจัดระบบข้อมูล องค์ประกอบของตัวแปรการใช้เทคโนโลยี ได้แก่ การจัดกระทำข้อมูล สารสนเทศ และการประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบ

ของตัวแปรการสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ประโยชน์ และการประยุกต์ใช้ องค์ประกอบของตัวแปรการรับใช้สังคม ได้แก่ การสร้างสรรค์ผู้เรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และการบูรณาการเรียนรู้สู่ชุมชน

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย ตัวแปรหลักคือ การสมรรถนะครู องค์ประกอบรอง ได้แก่ 1) จิตวิญญาณความเป็นครู 2) การคิดวิเคราะห์ 3) การใช้เทคโนโลยี 4) การสร้างนวัตกรรม และ 5) การรับใช้สังคม ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะครู เป็นระบบคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ การเปิดเวที การเสริมแรง การให้รางวัล การประกวดแข่งขัน การบริการจัดการของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความยืดหยุ่น เรียบง่ายแต่ผสมผสานความรอบรู้ และการสร้างอัจฉริยะในตัวบุคคลเพื่อกระตุ้นให้ครูได้แสดงความสามารถและการเรียนรู้เป็นทีม มีความเมตตาการแบ่งปัน ประสพการณ์และการสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับผู้เรียน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ วลีนิภา ฉลากบาง (2559) กล่าวว่า ครูจะต้องมีความรักความเมตตาต่อศิษย์ในการยกระดับจิตวิญญาณให้สูง และสอดคล้องกับ Pajak and Blasise (1989) กล่าวว่า จิตวิญญาณ ความเป็นครูจะทำให้ครูประกอบอาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูนั้นมักจะเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตร ดูแลเอาใจใส่ เข้าใจ ยอมรับ และอดทนต่อนักเรียนของตนเอง และธวัชชัย เฟ็งพินิจ (2550) กล่าวว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูทั้ง 9 ประการจึงเป็นหนทางนำสู่การพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู และสอดคล้องกับกัตติกา ภูพานาม (2559) กล่าวว่า ครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูจะต้องเป็นครูที่มีคุณลักษณะที่ดีดังนี้คือ จะต้องเป็นครูที่มีคุณธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณ ดังนั้น ครู จึงไม่ใช่แค่ผู้ที่มีความรู้หรือมีทักษะในการสอนเท่านั้น หากแต่ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูที่สมบูรณ์ดังดวงจิตอันบริสุทธิ์เพื่อสร้างสรรค์ผู้เรียนอย่างมีคุณค่า

ข้อเสนอแนะ

เป็นการเขียนข้อเสนอแนะภายใต้ข้อค้นพบจากการวิจัย ประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาสมรรถนะครูด้วยการ Coaching และ Mentoring กรณีศึกษา: โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายอุดมศึกษาภาคกลางตอนล่าง มีข้อเสนอแนะดังนี้

การพัฒนาสมรรถนะครู ควรส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ การเปิดเวที การเสริมแรง การให้รางวัล การประกวดแข่งขัน การบริการจัดการของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความยืดหยุ่น เรียบง่ายแต่ผสมผสานความรอบรู้และการสร้างอัจฉริยะในตัวบุคคลเพื่อกระตุ้นให้ครูได้แสดงความสามารถและการเรียนรู้เป็นทีม มีความเมตตาการแบ่งปัน ประสพการณ์และการสร้างสรรค์การเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับผู้เรียน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

การยกระดับคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาผู้เรียน ครู เป็นกลไกสำคัญของการเปลี่ยนแปลงประสพการณ์เรียนรู้ที่จะต้องมีการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยง และวางแผนแบบบูรณาการร่วมกับครูในศาสตร์อื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันทั้งเชิงความรู้ เนื้อหา กิจกรรม และการวัดประเมินผลผู้เรียนตามธรรมชาติวิชา พฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยที่จะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการเรียนรู้ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา

เอกสารอ้างอิง

กัตติกา ภูพานม. (2559). การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์จิตวิญญาณความเป็นครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการ (Proceedings) การนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ

ธวัชชัย เฟื่องพิณิจ . (2 5 5 0). ศาสตราจารย์ว่าด้วย “จิตวิญญาณครู”. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/153240>

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแนวคิดและวิธีการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพัฒนาพานิช จำกัด.

วัลนิกา ฉลากบาง. (2559). จิตวิญญาณความเป็นครู: คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 6(2), 123-128.

สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ. (2544). ระเบียบวิธีการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

Krejcie, Robert V., and Morgan, Daryle W. (1970). "Determining sample size for research activities. Education and Psychological Management 30(3): 108.